

VIDA OLOTINA

REVISTA SETMANAL NACIONALISTA

ANY II NÚM. XXII

OLOT, 3 FEBRER DE 1916

NOSTRA LLENGUA VIU

L'any 1285, quan s'estava preparant a l'altre cantó dels Pirineus la invasió de Catalunya per l'exèrcit de Felip l'Ardit, Bernat d'Auriac anunciava en un sirvantès la desaparició de la llengua catalana retuda per la francesa:

E'ls catalans estregz cortés
Veyran les flors, flors d'onrada semensa
Et auziran dire per Aragó
«Oil et Nenil» en luec d'«Oc» e de «No».

Aleshores no feia encara un segle que la causa meridional, la civilització nacional dels pobles de llengua d'oc, havia estat ferida de mort en la batalla de Muret. La branca provençal, en efecte, es troba totseguit en el ple de la seva devallada, mentre que la llengua d'oïl sa dominadora devé parlar nacional d'un estat poderós. Quan la catalana res havia de tèmer de la francesa, perquè ella anava seguint la sort de nostres armes. La política d'expansió marítima dels comtes-reis la portaria a les costes mediterrànies, cinc de les quals, com ha fet observar En Rubió i Lluch, parlen, en el XIV segle, la llengua que fou «la més polida en Spanya».

Aquell vulgar català que's veu traspuar des del segle IX en documents llatins i que en el XIe ja se'ns ofereix format, en els temps de la invasió francesa adquiria un desenrotllament extraordinari amb l'esforç gegantí d'En Ramón Lull, que en fou instrument apte per a tota mena de disciplines de l'esperit. Després varen venir els cronistes i els poetes desconeguts i els traductors de quasi tot el saber humà, corrent en l'Edat Mitjana i l'Eximeniç polígraf.—Feia mes d'una centuria d'ençà d'aquella invasió francesa, i la profecia del trovador de Beziers era ben lluny de complir-se. El perill, per al nostre idioma amenaçaba perxò, mes era per una altra banda: venia de l'interior de la península.